
KRÓNIKA

DÍJAK

BODROGVÁRI-DÍJAK – A Szabadkai Bodrogvári-díj idei kitüntetettjei: Rajko Ljubič néprajzi tárgyú dokumentumfilmek szerzője, a Horvát Filmnapok hagyományának egyik felelevenítője, Ljubica Risztovszki, a szabadkai Népszínház igazgatója és Liebmán Emil nyugalmazott orvos a Szabadka kiemelkedő orvosai című könyvéért. Különdíjas az Ethnokor együttes, amely a múlt évben is több sikeres koncertet adott itthon és külföldön, Janovics Erika, a szabadkai Gyermekszínház díszlettervezője, valamint Boros György grafikusművész Ex libris sorozatáért és a vajdasági magyar iparművészek kiállításának megszervezéséért. Posztumusz Magyar László történelmet, levéltárost tüntette ki a szabadkai községi közművelődési közösség tavaly megjelent két kötetéért. A díszoklevél idén Suhajda Zita festő tervei alapján készült.

MEGJELENT

Kopeczky László: Hármaskönyv. Életjel Könyvek 105. Szabadka, 2003

Pejin Attila: A zentai zsidóság története. Thurzó Lajos Közművelődési Központ, Zenta, 2003

Sági Zoltán: A félelem hálójában. Pánikbetegség és főbiák. Életjel Könyvek 104. Szabadka, 2003

Tomán László: Erről van szó. Közéleti írások 2000–2003. Atlantis, Újvidék, 2003

RENDEZVÉNY

ALFÖLDI ÉPÍTÉSZELET – Régi és új gondolatok az alföldi építészetéről címmel 2004 folyamán előadás-sorozatot szervez a magyarkanizsai Cnesa OMI a régió építészetéről és annak alapjairól. Valkay Zoltán építész gazdagon illusztrált előadásai új szempontok szerint összegzik az Alföld – sokáig lebecsült – sajátos építészetét. Az első előadást február 12-én hallhatta a közönség.

SAVA BABIĆ 70 ÉVES – Sava Babić 70. születésnapja alkalmából a neves író, műfordító munkásságát bemutató sorozatot szervezett február folyamán az újvidéki Városi Könyvtár. A Duna utcai könyvtár olvasótermében megrendezett műsoros összejöveteleken Laza Lazić, Branimir

Čović, Bányai János, Miro Vuksanović, Slavko Gordić, Forgács András, Gerold László, Sava Damjanov, Marija Šimoković, Bordás Győző, Miloš Nikolin és Vladimir Stevanov irodalmárok méltatták Sava Babić tevékenységét, munkáját. A műsorok képzőművészeti részében többek között részt vett Bela Duranci, a zeneiben pedig Hartig Tibor is.

SZIVERI JÁNOSRA EMLÉKEZTEK – Március 3-án irodalmi esten emlékeztek meg Sziveri János költőről. Emlékre, költészetének és szemléletének ápolására alakult meg tizenegy éve szülőfalujában a Sziveri János Művészeti Színpad. Lábadi Csilla Sziveri verseiből olvasott föl. A költőről még Beszédes István író és Draginja Ramadanski műfordító emlékezett meg.

KÖNYVTÁRAT A GYERMEKKÓRHÁZNAK – Sikeresnek ítélte meg a tavaly végzett munkát az immáron huszonnégy kiadót tömörítő Vajdasági Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése évi közgyűlésén. A kiadók a hazai könyves rendezvényeken túl ott voltak Frankfurtban, Lipcsében, Budapesten, Pozsonyban, Marosvásárhelyen, Zágrábban . . . Látogatott volt a két újvidéki és a szabadkai könyvfesztivál, és ezért az idén ezeket a nyíltéri rendezvényeket, amelyeket most már a Tartományi Oktatási és Művelődési Titkárság is támogat, kiterjesztik Zomborra, Nagybecskerekre és Versecre is. Az egyesülés tavaly a kamenicai gyermekfalut látta el könyvekkel, az idén pedig az újvidéki gyermekórházban hoz létre könyvtárat. A közgyűlés végül újraválasztotta Bordás Győzőt az egyesülés közgyűlése elnöki és Milan Šikopariját a végrehajtó bizottság elnöki posztján.

IRODALOM

A NOVELLA ÚJ NEVE – Hózsza Éva A novella új neve című könyvét mutatták be február 11-én a Vajdasági Magyar Közművelődési Társaság Újvidéki Találkozások elnevezésű rendezvénysorozata keretében. A Mándy Iván novelláinak tipológiája és szöveggözi ismertetése alcímet viselő könyvet, mely 2003-ban jelent meg a Forum gondozásában, Csányi Erzsébet mutatta be. A tanszék hallgatóinak előadásában részletek hangzottak el Mándy Iván novelláiból, valamint a kötetet bemutató kritikákból, melyek Böndör Pál tollából a Kilátóban, Fáy András tollából pedig az Élet és Irodalomban láttak napvilágot. Hózsza Éva Mándy Ivánnal való találkozásának történetével és élményével tette színesebbé az estet. A könyvbemutató kísérőrendezvényeként pedig Ispánovics József Terek, utcák tematikájú fényképeiből nyitottak kiállítást.

MÁRTON LÁSZLÓ SZERZŐI ESTJE – Február 19-én az Újvidéki Rádió nyilvános irodalmi műsorának vendége volt az M Stúdióban Márton László budapesti prózaíró. Márton László a kortárs magyar irodalom egyik nagy elismeréssel övezett személyisége. Írói habitusáról, a nyilvános műsorban Faragó Kornélia kritikus, az Újvidéki Egyetem tanára beszélt.

TALÁLKOZÁSOK – Február 24-én a zombori Magyar Polgári Kaszinóban tartották meg a Berta Ferenc Zebeszínpad estjét. A Találkozások elnevezésű rendezvény keretében Bence Erika író megnyitotta Zámbo Illés fotóriporter kiállítását. Kontra Ferenc íróval pedig Fekete J. József beszélgetett.

SZÍNHÁZ

KORTÁRS DRÁMA – Az újvidéki Szerb Nemzeti Színház hétnapos rendez-

vénysorozat keretében szervezte meg az I. Hazai Kortárs Színházfesztivált. Az Artatlanság három projektuma elnevezéssel három kortárs drámaíró művét mutatták be, valamint négy nyilvános drámafelolvasást, és több előadást is szerveztek a kortárs európai és hazai drámáról. A rendezvény-sorozat első bemutatóját március 1-jén tartották meg a Pera Dobrinović színpadon, Marija Stojanović A biztonság háza című drámáját vitték színre Žanko Tomić rendezésében. Az előadást követően beszélgetést szerveztek arról, majd bemutatták Tanja Venčelovski új könyvét. Másnap Vesna Radovanović The Grateful Alive drámájának nyilvános felolvasását hallgathatta meg a közönség. A kortárs európai drámakonceptió témájára Jovan Ćirilov tartott előadást, majd a Jovan Đorđević színpadon Darijan Mihajlović rendezésében megtartották Jelena Đorđević Őn ki nek hisz? című drámája előbemutatóját. A harmadik esten Dušan Spasojević Zločin nad divljim zverima című drámáját olvasták fel nyilvánosan, és ezt követően a kortárs hazai drámáról Gvozden Đurić beszélt.

HANGJÁTÉK

A PIROS NAGYBŐGŐ – Az Újvidéki Rádió február 22-én délelőtt újabb gyermekhangjátékkal kedveskedett hallgatóinak. Ljiljana Jokić Kaspar újvidéki író A piros nagybögő című művét Balázs Pál fordításában és Fischer Károly rendezésében élvezhette a közönség. A szerepeket Banka Livia, Dévai Zoltán, Perišić Dianna, Giric Attila, Molnár Róbert és Huszta Dániel játszotta. A hangjáték dramaturgia Matkó Margit volt.

KIÁLLÍTÁS

ORWELL VILÁGA KÉPEKBE – Február 9-én nyílt meg a szabadkai Szabadgyetemen Szalma László kiállítása, mely

Orwell világába csábította látogatóit. A regényből Körmöci Petronella és Káló Béla színművészek előadásában részletek hangzottak el. A kiállítást Ninkovné Kovačev Olga művészettörténész és Lovas Ildikó közszégi művelődésügyi titkár nyitotta meg.

MŰEMLÉKEK A XVIII. SZÁZADBÓL – Hristofor Žefarović, Zaharija Orfelin rézkarcaiból és más művészek vallási tárgyú alkotásaiból nyílt kiállítás a szabadkai Városi Múzeumban az I. szerb felkelés és a modern szerb állam megalakulásának 200. évfordulója alkalmából. Hulló István, a múzeum igazgatója, Branka Krstić, a Matica srpska Galériájának igazgatója, valamint Kucsera Géza, Szabadka polgármestere köszöntötte a jelenlévő érdeklődőket. A XVIII. századi szerb rézmetszetekről Dinko Davidov írt tanulmányt, kiemelve, hogy e mesterek Bécsben tanultak, de munkáik magukon viselték a bizánci gyökerű hagyományok jellegzetességeit is.

LÉPHAFT PÁL KARIKATÚRAKIÁLLÍTÁSA – Nem az álarc a legjobb arc? címmel nyílt meg február 19-én a Szabadka Galériában Léphaft Pál karikatúra kiállítása. Az arcokról Lovas Ildikó közszégi művelődésügyi titkár beszélt. A rossz szellemek rontása ellen és az ál arcok alá Bakos Árpád nyilvános művész sámankodott.

FILM

32. FEST – Február 27-e, Belgrád, Száva Központ. A filmrajongók tíz napon át csemegézték a FEST 2004 nyújtotta kínálatát. Ezúttal 72 alkotást vonultattak fel. A rendezvény díszvendége volt a FEST 2004 tiszteletbeli elnökévé kijelölt Hanna Schygulla. A tervezők az első vetítési napon a bemutatott hat alkotás közül négyben az európai rendezőket részesítették előnyben: Bernardo Bertolucci Álmodozók francia-olasz filmje, Claude Chabrol francia rendező A gonoszság virága című százperces

műve, a horvát rendező, televíziós újságíró Igor Mirković Szerencsés gyerek című dokumentumfilmje (másfél órán át az egykor ismert és híres jugoszláv együttessel, az Azra, a Bijelo dugme, az Električni orgazam, a Film, a Haustor, az Idoli, a Pankrti és a Prljavo kazalište tagjainak életéből ragad ki pillanatokat) és Dragan Radovanović belgrádi rendező Casting című dokumentumfilmje került bemutatásra.

FILM ÉS FÓKUSZ – Belgrádban február 27-én kezdődött a FEST, és az ott bemutatott alkotásokból felület láthatott az újvidéki közönség is. A Művelődési Központban február 27-étől március 10-éig, az Arena és a Jadran moziban pedig március 4-étől 11-éig vetítették a filmeket. A Művelődési Központban Gus van Sant Elefánt című, máris sok sajtóreakciót kiváltott alkotásával kezdődött a Film. Többek között a következő filmek szerepeltek a bemutatottak sorában: a francia Medence című alkotás, Fatih Akin német rendező Solino alkotása, az amerikai Tizenhárom, a horvát Tanúk, eredeti címén a Svjedoci Vinko Brešan alkotása, Lars von Trier háromórás Dogville. A Film 2004 a tavalyi fesztivál díjnyertes alkotásával, az orosz Visszatérés című filmmel zárult március 10-én a Művelődési Központban. A Fokusz 2004 ünnepélyesen az Arena moziban az Elvesztett jelentés című amerikai filmmel március 4-én nyitotta meg kapuit. Sofia Coppola rendezte a több Oscar-díjra is jelölt filmet. Ugyanaznap a Jadranban Bernardo Bertolucci Álmodozók, majd a francia Medence című filmet vetítették. Az Arena kistermében pedig Patty Jenkins Szörnyetegét adták. További filmek voltak még: a Kajmak i marmelada című szlovén film, melynek

rendezője Branko Đurić, Ron Howard Eltűnése. Woody Alennek két filmje is műsoron volt: a Szerelem és minden más, valamint a Hollywood Ending című filmje. A Fokusz 2004-et Tim Burton Nagy hal című filmje zárta március 11-én.

TAVASZI FILMKLUB – A Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium Tudós-klubjában február 17-én indult a tavaszi filmciklus. A népszerű program ezúttal a kábítószerokról szóló legújabb filmekből ad válogatást. A filmek előtt Vanger László, az est házigazdája tartott ismertetőt, majd Telek Tamás beszélt orvosi szempontból a különféle kábítószer hatásáról. A márciusi 2-án a Trainspotting, 9-én pedig a Betépve (Blow) című filmet láthatta a közönség.

V. DÉLVIDÉKI MAGYAR FILMNAPOK – Immár ötödik alkalommal szervezik meg a Délvidéki Magyar Filmnapokat, amelynek keretében öt észak-bácskai településen levetítik a legújabb magyar alkotásokat. Zenta, Szabadka, Topolya, Magyarkanizsa és Kishegyes lesz a színhelye a bemutatóknak. A filmbemutatók majd csak április elején lesznek, a nyitólőadást azonban március 4-én és 5-én tartották. Zentán, Hajdu moziban vetítették az Apám beajulna című vígjátékot, amelynek rendezője Sas Tamás. Áprilisban folytatódik a magyar filmek vetítése, 5-e és 8-a között még hat filmet láthat a közönség: Fligeauf Benedek Dealer címu drámáját, valamint Makk Károly Egy hét Pesten és Budán, Hajdu Szabolcs Tamara, Böszörményi Zsuzsa Mélyen őrzött titkok, Török Ferenc Szezon és Fischer Gábor Monte-Carlo című játékfilmjét.

SMIT Edit összeállítása